

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

«EDINOST» izhaja 2krat na teden vsako sredo in saboto o poludne. Cena za vsako leto je 6 gld., za polu leta 3 gld., za četrt leta 1 gld. 50 kr. — Posamezne številke se dobivajo pri opravištvu in v trafikah v Trstu po 5 kr., v Gorici in v Ajdovščini po 6 kr. — Naročnice, reklamacije in inserate prejema Opravištvo «via Zonta 5.»

Vsi dopisi se pošiljajo Uredništvu «via Terrente» Nuova Tipografia; vsak mora biti frankiran. Rokopisi brez posebne vrednosti se ne vračajo. — Inserati (razne vrste naznana in poslanice) se zaračunijo po pogodbi — prav cen; pri kratkih oglasih z drobnimi črkami se plačuje za vsako besedo 2 kr.

Državni zbor.

Te dni so se v poslanskej zbornici pokali o Wurmbrandtovem predlogu, naj se nemški jezik proglasi za državni jezik; od obeh strani, desnice in leve, bile so v boju najboljše parlamentarne moči; obravnave so bile tedaj zanimive in podudljive. O prvih dveh sejah smo ob kratkem poročili uže zadnjič, danes dodamo še glavne poteze iz zadnjih štirih sej.

V seji 25. t. m. so govorili poslanci Beer, Rieger, Wurmbrandt in grof Henrik Clam-Martinic. — Prvi je skušal pobiti razloge grofa Hohenwarta, a bil je v svojih dokazih jako nesrečen. Sklicaval se je na zgodovino in cesarja Jožefa, ki se je z državnimi ukazi potezal za nemški jezik; a mož je pozabil povedati, da je bil cesar samooblasten i ne ustaven vladar, da sedanji časi niso več Jožefovi časi, i da se je ta cesar nazadnje sam kesa svojih naredeb, ker je videl, da državi niso ugajale. Izvrstno je govoril dr. Rieger, rekel je mej drugim: Veliko važnih reči čaka obravnave, nego je jezikovo prasanje, i njemu se zdi, da se s tem prasanjem namerjava ljudstva vznemirjati. Nemški jezik ima v Avstriji stalno veljavo, katere ne more noben sklep državnega zbora promentiti. Od sedem jezikov v Avstriji je vsak državni jezik; le enega državnega jezika nikoli ni bilo. Akuraj država imela le en državni jezik, potem bi morala imeti češka dežela tudi le en deželni jezik, kar pa ni resnično. Enega in istega državnega jezika v Avstriji ni; v Dalmaciji in Istri govori država italijanski, v Galiciji poljski; deželni zbori govore v deželnih jezikih. Država mora vsem svojim možem govoriti v jeziku, kateri umeje. Predlog zastran nemškega državnega jezika je kljub Geslerjev, namenjen, Slovane zatirati. Državni jezik bi se utegnil primerjati z državno vero; nemški državni jezik zahteva nemško državo. Avstrije ni osnovala nemška prvotna dežela, ampak osnovala se je s tem, da ste Češka in Ogeraska prostovoljno svoji kroni dinastiji izročili. Nemci so naši državni tovariši in mi dajemo nemškemu jeziku toliko veljave, kolikor to zahteva celokupnost države; ne zahtevajte več. Ničvredno je ljudstvo, ki zadnje moči ne žrtvuje za svojo čast.

Poslanec Wurmbrandt najmlajše svoje dete slabo zagovarja, da, celo umika se od njega; on pravi: Motivirani dnevni red, kakor ga je nasvetoval Groholski, sprejela bi njegova stranka slabše, nego brez motiviranja; njegov predlog ima namen, da se enakopravnost vseh narodov po zakonu zagotovi, in da se Nemci s tem pomirijo, da se veljava nemškega jezika v zakonik zapiše. Govornik potem jako plitvo govori o zgodovinskih razmerah in geografičnem razširjenju avstrijskih jezikov. Vse te jezike mora država varovati, ali samo tam, kder jih ljudstvo govori (nemški jezik, to se vé da, pa povsod). Avstrija je, kar se tiče jezikov, najsvobodnejša na svetu (po Wurmbrandtovih besedah). Nemški jezik je prvi in pravcati edini državni jezik v Avstriji, zato se ne smejo velike politiške stranke snovati na narodnej podlogi. Ako se pa zavzre jezikovni predlog, potem se pospešuje snovanje popolnoma narodnih strank, kar Avstriji ne bi koristno bilo. — Govornik ne podpira več svojega predloga, ampak prosi svoje rojake, naj ne glasujejo za motivirani dnevni red, ampak za dnevni red brez motiviranja. — Temeljita govora pač ni, ker en stavek drugzega pobija. Govornik pravi, da mora država varovati jezike; kako pa more država varovati jezike, ako bi se dalo predstvo enemu jeziku, ki bi se oklical za državni jezik? Ako je le nemški jezik prvi pravcati državni jezik, kaj pa so potem drugi jeziki? — Kopileta so nemškega jezika.

Zakaj Wurmbrandt priporoča dnevni red brez motiviranja? Zato, da bi potem nasprotniki Avstriji in Slovanom lahko

zagnali v svet tožbo: Glejte, mi smo vam prorokovali: »Das Deutschthum ist in Gefahr«, zdaj pa je večina državnega zbora to potrdila, ker ni hotela priznati nemškega jezika za državni jezik. — Mi nič nemamo zoper nemški jezik, naj se širi, lika, spoštuje mej nemškim ljudstvom, mi bomo tega veselili, a gospod Wurmbrandt bodi toliko pravičen, da pripozna tudi nam Slovanom enako pravico, da bodi tudi mej nami slovenski jezik enako spoštovan, da bo imel tisto pravico, kakor nemški mej Nemci. In potem, kako more Wurmbrandt govoriti o enakopravnosti vseh jezikov, ako zahteva, da mora biti nemški jezik edini državni jezik? Vsi avstrijski jeziki so državni jeziki, ne pa samo nemški; ker jezik znači narod, toraj če se kateri v Avstriji navadni jezik izključi izmej državnih jezikov, mora se dosledno izključiti iz Avstrije tudi narod, ki ta jezik govori; dosledno je zopet, da bi morali stanovati v Avstriji samo Nemci po Wurmbrandtovej pameti. — Člen 19. državnih temeljnih zakonov pravi, da so enakopravni vsi jeziki; ako tedaj zahteva Wurmbrandt nemškemu jeziku posebno pravico, so-li potem vsi jeziki enakopravni?

Izvrstno je govoril grof Clam-Martinic, dokazal je, da k členu 19 državnih osnovnih zakonov ni mogoče izvrševalnega zakona, ker ta člen postavlja splošno načelo o enakopravnosti narodov, po katerem se je ravnati državnemu, kakor tudi deželnemu zakonodajstvu. Tudi je celó dvomljivo, ali je mogoče rešiti mnoga prasanja o jezikovnih zadevah z izvrševalnim zakonom. Boljše je, da se držimo sedanje svobode: »Enaka pravica vsem!« Govornik je bistroumo izpodbil očitjanje poslancev Lienbacherja in Tomasczuka, da odsek neče državne celokupnosti, rekel je: S tacimi sumnjičenji ne moremo dalje; mi moramo drug o drugem misliti, da smo dobri Avstrijci. Državni jezik ne bi dal državi edinstvi, ampak vladarstvo bi prevzel v državi.

Govornik je kazal na dejanske razmere, ki ne dopuščajo nobene predrugeče o veljavi nemškega jezika, svari pa pred pripoznanjem državnega jezika, ker bi se s tem dala postavodajstvu v roke oblast, da bi se po okolnostih lahko drugače rabil; sicer pa predlog zapopada tudi predrugečo državnega temeljnega zakona.

V seji dne 26. t. m. je govoril najprej poslanec Rechbauer, ter trdil, da ima predlog ta namen, da se poležejo prepripi mej narodi, in vendar vsak vidi, kder ima zdrav razum, da bi tak predlog, če se sprejme, moral užgati silne prepire. — Tega govornika je kaj dobro pobil dr. Gregor, ter mu dokazal, da predlogova pot drži do boja in razrušenja države. Njegov govor je napravil velik vtisek na obeh straneh zbornice. Govoril je še dr. Magg, a nič novega ni povedal, le pretli je, da se Nemci postavijo na narodno stališče, ako se predlog zavzre.

V ponedeljek je govoril še poslanec Hausner, potem pa se je sprejel sklep generalne debate po dvakratnem imenskem glasovanju, prvič z 171 glasovi proti 169, drugič pa z 174 glasovi proti 168. Za generalna govornika sta bila izvoljena Plenier in Czartoryski.

Včeraj je bila obravnava izvršena; govorila sta še generalna govornika in oba poročevalca. Potem je bilo glasovanje in padli so vsi predlogi; predlog Groholskega, naj se preide na motivirani dnevni red, z 174 glasovi proti 167. Devet udov, mej temi ministri, niso se vdeležili glasovanja; predlog večine, naj se preide na navadni dnevni red, padel je z 184 glasovi proti 157, predlog poslanca Schönereja je dobil le 4 glasove; predlog manjšine, ali Wurmbrandtov predlog je padel z 186 glasovi proti 155. Potem je bil še Coroninijev predlog z veliko večino zavržen. Tako je ta stvar rešena; ostalo je tedaj vse pri starem; vendar pa ima obravnava ta do

ber sad, da je marsikomu oči odprla, i nam se zdi potrebno, da prihodnjič še nekoliko o njej spregovorimo. posebno prizvrstnega Gregorjevega govora ne moremo i ne smemo prezreti.

Politični pregled.

Notranje dežele.

Cesar je 26. t. m. prišel v Monakovo in obiskal ude kraljeve rodbine.

O obravnava državnega zbora poročamo na posebnem mestu.

Socijalisti so se začeli tudi na Dunaji zelo gibati, ljudstvo plašiti in vlado siliti k izvenrednim naredbam. V Florisdorfu je bil 25. t. m. preoblečeni političist Bloch na potu od doma k policijskemu komisarijatu ustreljen, Morilec je bil v delalske obleki. Mimo gredoči ljudje, ki so to videli, prijeli so ga, a on se je branil ter dninarju Mellonu dve krogli iz revolverja v desno nogo zastrelil, da mu bodo morali nogo odrezati. Po jeziku soditi mora biti morilec iz severne Nemčije; pri njem so dobili osemdeset patron, dve dinamični patroni in dva revolverja. On neče povedati, kdo in od kod je ter trdi, da je hudo delstvo storil na zaukaz neke družbe, — in da bodo drugi njega maščevali, ako ga obsodijo. — Znamenja kažejo, da se je on vdeležil tudi moritve policijskega konceptista Hlubka. — Da pri tacih hudo delstvih vlada ne more rok križem držati, tega nam ni treba omenjati in pripoveduje se, da se pokličejo deželni namestniki in policijski vodji na Dunaj, da se določi, kako se ima postopati zoper socijalistične rovarje; poroča se dalje tudi, da izide cesarski ukaz, po katerem se začasno razveljavijo nekatere pravice združevanja in zborovanja in razne določbe tiskovnega zakona.

Umor ribiča Kjozota v Splitu je provzročil veliko razburjenost. Italijanska vlada mora to zadevo pojasniti v poslanskej zbornici. Italijanski konzularni opravnik v Splitu je prišel v Trst ter osebno poročal tukajšnjemu generalnemu konzulu, kateri poslednji je potem odpotoval v Split, da to zadevo na mestu preišče, prvi pa je bil poklican v Rim, da ministru Manciniju dogodbo razloži.

Hrvatski ban pojde te dni na Dunaj ali Budimpešt. da vredi nekatere važne zadeve. Dela ima polne roke, ker je mnogo predrugečiti in popraviti, da se uvede red v javno upravo in deželno zastopstvo. Uprava je v nekaterih krajih taka, da se ne sme dalje trpeti, neobhodno je potrebno, da se mej uradniki počisti. Meseca junija se ima zopet sklicati deželni zbor, da reši proračun, in ker meseca avgusta ugasne mandat deželnih poslancev, trudi se ban, da si pridobi močno vladno stranko.

V Hroegovini je zdaj vse mirno; vendar pa domači vojaki še vedno zelo uhajajo čez mejo v Črnogoro.

Vnanje dežele.

Črnogorski knez je zadnji soboto sprejel turškega poslancu Fedri beja, ki je prišel, da se dogovori zastran odstopa gusinskega ozemlja; Črnogora zahteva brez-pogojni odstop, in da se ne bo prelivala kri, tako, kakor se je to zgodilo z Ulcinjem.

Miriditski knez Prenk je 26. t. m. po naročilu miriditskih glavarjev prišel na Cetinje in bilo je pod kneževim načelništvom posvetovanje, katerega so se vdeležili vsi vojvodi, serdarji in glavarji. Pri tem posvetovanju je bilo skleneno s zasedanjem Črnejgori odstopiše pokrajine čakati dotle, da zapuste po pokrajino turški vojaki.

Moskovsko plemstvo je poslalo ruskemu carju pismo udanosti. Car je to pismo sprejel s posebnim zadovoljstvom in ukazal, naj se izreče zahvala moskovskemu plemstvu in generalnemu governerju Dolgorokovemu.

Na Italijanskem se je začelo Iredenti zlo slabo goditi. Glavni svojsedež je imela v Napolji, kder je izdajala dva časnika »Pro Patria« in »L'Italia degl' Italiani« pod vodstvom Imbriantija. A oba časnika sta propala zaradi prepričle podpore. Okrožnica, v katerej Imbrianti to naznanja, toži tudi, da ni imel uspeha razpisani nabor za sto karabinarjev, da bi se napravila Oberdankova kompanija, katera bi Trst Avstriji vzela. (Ena kompanija Lahov bi Trst vzela! To bi brez vojakov sami naši okoličani z mokro kunjjo v morje zapodili.) Nabralo se je namreč po vsej Italiji le 4698 laških lir za to podjetje! Karabinarji za podvrženje Trsta se tedaj ne nakupijo, Oberdankove kompanije ne bode. Iredenta kakor društvo je umrla in sam Imbrianti jej v okrožnici poje »De profundis«.

Rumunci so napravili zopet škandal ter hudo razžalili avstrijskega generalnega konzula. Odprli so namreč v Jašu ekonomični kongres, h kateremu je trgovinski odsek povabil tudi avstrijskega generalnega konzula Schlicka. Ko pa je prišel generalni konzul z svojim tajnikom v zbornico, začeli so poslanci iz vseh krajev dežele kričati: Vzrite iz zbornice avstrijska ovaduha, mi ne potrebujemo tujih prič pri razgovorjanju o avstrijskeje trgovinskeje pogodbi! — Zaman se je prizadeval jaški župan pomiriti razjarjene duhove; generalni konzul i njegov tajnik sta morala zapustiti dvorano. Jaški prefekt je sicer takoj šel generalnega konzula za odpušcanje prosit, a to menda še ne poravná razžaljenja.

Egiptovski namestni kralj je imenoval Gordona generalnim governerjem za Sudan in emirju Abdel Schakoor ukazal, naj se podvrže, ponudil pa mu je deželo Darfur s tem pogojem, da ne bo oviral trgovine in zatiral robstvo. — Vse to utegne biti prepozno, ker po poročilih, ki pa niso še uradno potrjena, zasedel je kiivi prorok uže Kartum.

Na južnem Kitajskem vedno bolj groze domačini tujcem; v Hoitonu so morali Evropci pribežalščica iskati pri angleškem poslancu, ker jih je množica napadla. Razmere mej Francozi in Kitajci so vedno slabše.

Dopisi.

Katinara, 23. jan.

Namenjen sem bil bolj obširno odgovoriti na dva dopisa iz Katinara v »Edinosti«, katerih prvi je bil nekake meseca oktobra l. l., drugi pa v št. 6 t. l. tiskan. Pa prijatelj mi je rekel, »nikar,« ni vredno; in poslušal ga bom, zato je nekoliko. Da je le nevoščljivost in sovraštvo obadva dopisa narekavalo, to je vsak čast.

čitatelj lahko na prvi pogled razvidel, če prav mu razmere niso znane, in da je dopisnikov poglavitni namen, cerkveniku kruh vzeti, tudi je lahko spoznat. V prvem dopisu je pokazal, kako ga peče 80 gold., katere cerkvenik od magistrata dobi; v drugem pa uže kljče može na pomoč, naj vendar gledajo, kako se cerkvenikova žena v cerkvene reči vtika.

Svoj namen more doseči dopisnik, samo bolj pogostoma mora pero v žolč pomakati in svoje tu uže tako znano sovraštvo do cerkvenika in njegove žene po potrpežljivej »Edinosti« svetlo naznanjati. In da se njegov zlobni namen še bolj gotovo uresniči, naj nikakor ne pozabi, na koncu svojega strupenega dopisa prav farizejskih besed pristaviti: »Glejte, kako se mežnarica v cerkvene reči vtika! Pomagalo bo in doseže svoj namen, ako se prej ne obesi na kako — kljuko.

Mežnarjeva žena se meša v cerkvene reči, le-te besede vendar-le režejo na enej in drugej strani. V dosego svojega namena bi jih moral dopisnik večkrat ponavljati, ne pa tri mesece žolč kuhati, kolikor časa je minolo od prvega do drugega dopisa.

Nekoliko je dopisnik svoj namen uže dosegel, ker nekoliko uže gori, le treba mu je skrbeti, da ogenj ne ugasne. Za kurjavo pač ne bo dopisnik v zadregi, s to ga boeta uže preskrbovala — nevoščljivost in sovraštvo. Za zadnemu enake dopise se ne bo manjkalo gradiva, no, pa saj sovraštvo je v volitvi pripomočkov — iznajdljivo.

Jaz ne zagovarjam nobenega, ali dopisnika bi opomnil, naj vsaj iz spoštovanja do slov. časopisja bolj resnično poroča.

Iz ene od babe nepremišljeno izgovorjene besede (kakor mi je poročal zanesljiv mož), pa »besno divjanje« na pokopališču napraviti, to je vendar pretirano. Le sovraštvo in maščevanje more kaj takega.

Pa dopisniku ni za resnico, ampak za škandal, magari ga mora tudi iz trte zviti, da bi mu v dosego njegovega namena služil. Mogoče je, da ta svoj namen doseže in cerkvenika odpravi od — kruhka in potem se bo dopisnik v svojem hudobnem, žolča in sovraštva polnem srcu svojega velikanskega uspeha radoval, ali svet ga bo — zaničeval. V tej reči hočem biti pa uže veljaven prorok! Kovačnica le-teh dveh dopisov je dobro znana.

Do zdaj se je kaj pregledalo, potrpeho, (kar je treba povsod), posvarilo, tudi ostro pokaralo, ako se je kaj napadnega opazilo, pa ne zaradi vtikanja v cerkvene reči od strani mežnarjeve žene, ker tega v resnici ni, razen da je bila, pa uže pred nekoliko leti, pri opletanju križev neko zmešnjavo napravila, za kar je pa od cerkvenega predstojništva zasluženo karanje in ostro prepoved, se v take reči mešati, prejela. Ako pa dopisnik še kako drugo vmešavanje v cerkvene reči vidi, ker več oči več vidi, naj to naznani cerkvenemu predstojništvu, in zagotovljen naj bo, da bo tisto zabranjeno. Pa dopisniku ni za to, da se napake odpravijo, ampak nič drugega se nema zgoditi, nego cerkvenik mora službo popustiti. Le edino to more ohladiti njegov žolč.

Ali človek, ki ima še nekoliko krščanske potrpežljivosti, ne vzame za vsak pregrešek za vselej človeku kruha, kaj takega mora storiti le človek, ki ima enako dopisniku z žolčem in sovraštvom napolnjeno srce.

Dopisnika opominjam na stari, pa resnični pregovor: »Kdor drugim jamo koplje, sam vanjo pade.«

Na enej strani bi se skoraj smijal dopisniku, ker v časopise vlačil tako žensko. Ne, Katinarska mežnarica pač ni take česti vredna. Ako je uže kako besedo rekla, naj bi jo bil prav dobro pošteno oštel, ne pa jej take časti skazoval. Ali na drugej strani pa mi je vendar srce žalostno, premišljeva je zlobno sovraštvo mej —

Nevolja me tudi grabi, premišljeva je, koliko drugega potrebnega bi bilo pisati, koliko koristnega pridobiti, škodljivega zabraniti. Veliko lepega in koristnega se je na Katinari napravilo in se še napravi, kar bi bilo vredno poročati; ali ni ga — ki bi v ta dober namen pero pomočil. No, pa zdaj se je pokazal dopisnik, ali žalibog, le s pregrdim namenom, le grdit in svoje tukaj uže tako očito sovraštvo še svetlo naznanjati. *)

Iz Dutovljanske občine, 16. jan.
Razen mnogo drugih nadlog, ki nas tarejo, priklatlje so se bile k nam tudi bolezn. Umrl je nedavno na vročnici mlad mož, koga obžalujemo temveč, ker smo z njim zgubili edinega izvrstnega tenorista. Še nek drug mladenič boluje na tej bolezn. uže skoro tri mesece. Da omenjeni ni padel pod smrtno koso, akopram je pet tednov ležal v popolnej nezavesti,

*) Čudimo se, da se sicer spoštovanja vredni možje zgubljajo v strasti. Ured.

da se pa tudi sploh bolezen ni dalje širila, imamo se zahvaliti našemu vrlemu in skrbnemu c. k. okrajnemu zdravniku, gospodu Zenkoviču. Napel je gosp. lečnik vse moči, da se bolezen ni dalje širila.

Tudi pri otrocih se je prikazala bila takozvana škrlatina, ki je tirjala par žrtev. Ko bi se bila ta kužna bolezen dalje širila, moral bi se bil ustaviti pouk. Zopet nas je tu nevarnosti otel gosp. Zenkovič. Radi tega mu tukaj izrekamo presrečno zahvalo in priznanje proseči, naj nas še nadalje ohrani v očetovski skrbi.

Mnogo plačujemo šolskih naklad; radi tega bi se tudi visoka vlada l hko toliko potrudila, da bi nam knjige za ljudske šole cenejše tiskali.

Sirovašni oče mora ves dan trdo delati, da prosečemu otroku zadostj s tem, da mu potrebno knjižico kupi. Tako n. pr. stane »Začetnica« 24 kr., ima pa le 103 strani; mož pa koplje ves dan za bornih 30 kr. Saj živimo v veku, ko sta papir in tisk tako po cenil!

Akopram so dolge noči, vendar-le radi v miru spimo. Nepotrebno je toraj, da nas ponočno kričanje (ne petje) budi. Sicer so v trgovskem mestu neredi lahko mogoči, predmestja so pa vendar po navadi mirnejša. Tem bolj vzemirja pod slamo prebivajoče predmestčane, ako se v burji kresi žgô blizo njih streb, posebno sedaj, ko je sv. Ivan še daleč. Opozorjamo na te čine našo sl. c. kr. žandarmerijo, da se stvar zaduši pri prvih pojavih. Pravijo, da oljka dohaja iz mest na deželo, ne narobe!

Iz Materijske doline, 24. jan.

Z zadnjim dopisom od tukaj nam je bilo priporočeno, da se vidimo pri volitvah, ki so se nam bližale in katere so zdaj uže minole! Takih naša občina še ni dočakala, in to iz dveh urokov; prvič ker niso še nikoli tako možko volili, kakor zdaj. Radi tega je tudi izid volitve tak, kakor nikoli prej. Naj številke govoril!

V III. razredu je volilo 172 volilcev, od katerih je dobila nasprotna stranka cela dva glasa!

V drugem razredu je volilo 130 volilcev; od teh so dobili nasprotniki 25 glasov; v prvem razredu pa je volilo 50 volilcev, od katerih je dobilo 11 veljavnih mož (17) cel jeden glas. Volilci, kaj ste naredili, vsaj vsakemu veljaku ste imeli dati po jeden glas, a ne vsem skupaj jednega! Kaj bodo delali z njim?

Kako malo je pomagalo vse potovanje in zapeljavanje, ves »šnops«, vsa »žajfa«, 11 veljavnih (!) mož, ki so se skušali v »Narodu« oprati, kateri list je postal mej slovenskimi listi, kar je tržaška »Šalobarda« in »Piccolo« v Trstu.

Tukaj se je pokazalo, kako veljavo imajo oni, ki jo hočejo imeti, in kateri bi jo po svojem stanu imeli, ako bi jo ne bili zapravili po lastnem vedenji in delovanji. Naše ljudstvo je pokazalo, — in kako odločno! — da se ne dá voditi za nos, kakor nekaj; ono zna dobro ločiti ljuliko od pšenice.

To pa naj bo nasprotnikom v poduk, kako se mora z ubogim ljudstvom delati, ako se hoče imeti njegovo zaupanje. Kdor hoče drugim gospodariti, mora najprej sam sebi dober gospodar biti; kdor pita narod s »pandolom«, z »osli« in jednakiimi psovkami, ne pridobi si njegovih simpatij in zaupanja; kdor hoče naložiti ubogemu ljudstvu neznosljive troške, le da bi se on kakor pav šopiril s kmetskimi žulji, a pri vsem tem dela tako, da njegovo delovanje ne odgovarja niti dolžnostim stanu, niti potrebam naroda, ne more od ljudstva drugega pričakovati, nego ono, kar je dobil nekdo danes v Materiji.

»Ljudski glas, božji glas,« pravi pregovor, in to naj si zapomnijo oni, katerih delovanje povsem nasprotuje narodnemu dobru.

Toliko naj zadostuje za danes; gradiva pa imam toliko nakopičenega, da se še večkrat oglasim, da ne bodo delali z našim ubogim ljudstvom, kakor s.... z mehomi!

Iz Čepovana, 21. jan.

Iz našega kraja nisi še, draga »Edinost«, nobenega dopisa prejela, zato naj pa jaz začnem, da ne boste vi in Vaši čitatelji mislili, da tukaj spimo.

Na novega leta dan je imela naša katoliško-politična čitalnica svoj občni zbor, pri katerem so bili izvoljeni večinoma stari odborniki, njim na čelu čast. gosp. Bl. Grča, ki se za napredek in blagostanje naše občine neumorno trudi. Po zboru je bila mala beseda in tombola, katere je posebno veliko veselja in smeha privabila, po besedi pa domača zabava, pri kateri so naši pevci marsikako zakročili.

Odbor čitalnice se je svojega dela prav krepko poprijel, ter hoče največ za poduk ljudstva skrbeti; v ta namen je sklenol napraviti več nedel v sedanjem zimskem času javna predavanja o kmetijstvu in drugih prostemu kmetu potreb-

nih stvarih. Prvo predavanje je bilo odloženo na nedeljo, dne 13. t. m. Strahoma smo se bližali zbirališču, mislé, da ne bode nič poslušalcev, pa naš strah je bil prazen. Uže prvega predavanja se je udeležilo nad 80 poslušalcev, pri drugem predavanju pa je bila soba skoraj natlačena.

Pri prvem predavanju nam je čast. gosp. predsednik opisal nekoliko sedanji socialni položaj. Potem opisal potrebo ceste čez »Špehovo Brdo«, katere bi vezala Cerkljanski okraj po najkrajšji poti z Gorico, ter predlagal v ta namen na visoko ministerstvo peticojo, ki je bila jednoglasno sprejeta.

Na to je gosp. učitelj A. Mlekuž opisal razne gnoje in kako se mora z njimi ravnati doma v blevu, na gnojiščih in na polju, da ohranimo v njem kolikor mogoče redilnih tvarin. Gospod učitelj je pri tem pokazal, da se je kmetijstva dobro izučil in tudi da ne zna samo otroke v šoli, temuž tudi odrasle v lepem domačem govoru poučevati.

Včeraj je bilo zopet predavanje, pri katerem nam je gosp. predsednik razlagal uroke vojne v Egiptu s krivim prorokom in kako reči tam stojé. Ljudstvo je to predavanje zelo zanimalo. Gospod učitelj pa nam je razlagal razno cepljenje sadnih dreves, ter zagotovil, da bo pri prihodnjih predavanjih poduk o sadjarstvu nadaljeval.

Po raznih krajih naše domovine imamo čitalnice in bralna društva, pa večina čitalnic je za prosto ljudstvo, ki je poduka najbolj potrebno, zaprta, ljudstvo na taka društva le mrzi. Ako hočemo, da bo ljudstvo napredovalo, moramo delati na to, da ne bodo imeli do inteligencije mrzote, ampak razumnejši možje in gospodje naj ljudstvo pri vsakej priliki poučujejo in k podučnim shodom vabijo.

Ali bi ne bilo mogoče tudi po drugih krajih večkrat sedaj v zimskem času, ko ima kmet največ časa, napravljati podučnih predavanj? Lahko bi se to zgodilo, le nekoliko dala naj gosp. učitelji in duhovniki narodu v korist žrtvujejo. Pa tudi se v več krajih nahajajo drugi razumni možje, ki bi lahko pri tem kaj pomagali.

Še nekaj o vremenu. Vreme imamo sedaj v januarju prav lepo, v adventu je bilo padlo nekaj snega, pa je skoraj uže ves skopnel. Takih zim, kakor jih imamo nekaj let sem, stari ljudje ne pomnijo.

Za danes naj sklenem ta spis, pa v drugič kaj več, ako je Vam, gosp. urednik, prav. *)

V Ljubljani, 28. jau.

Pogreb nepozabljivega vladike, dr. Janeza Zlatousta Pogačarja, v ponedeljek je bil velikansk, veličasten. Uže na vse zgodaj, k ljubju slabemu vremenu, je hitelo ljudstvo z dežele in mesta pred škofjo. K sreči je pojenjal dež in sneg, ki je vso noč naletaval, in mestni delalci so naglo osnažili ulice in trge, po katerih je imel iti sprevod, tako da se je lahko dovršil ves spored, kakor ga je bil dolečil stolni kapitelj. Pogrebni sprevod je šel ob devetih izpred škofove palače skozi Špitalsko ulico mimo Frančiškanske cerkve, mimo »Zvezde«, skozi Gosposko ulico, čez Novi trg, Hradeckijev most in Mestni trg proti stolnej cerkvi. Na vsem potu so gorele plinove svetilnice ta čas in štacune so bile zaprte. Vdeležila se je pogreba vsa šolska mladina javnih in zasebnih zavodov, velikega gimnazija in velike realke, pripravnice, sirotišč itd.; vsa ljubljanska društva, plemenitaži in njih služabništvo, Frančiškani ljubljanski, kamniški in novomeški, usmiljene sestre iz Ljubljane in Begunj, bogoslovci in okolo 130 duhovnov z dežele in mesta, razne deputacije, deželna vlada z namestnikom g. baronom Winklerjem na čelu, in drugi dostojanstveniki, višji in nižji uradniki, deželni odbor, mestni zastop, kupčijska zbornica itd. Sprevod je vodil premil. gosp. vrhovni škof dr. Zorn iz Gorice, navzoča sta bila tudi Tržaški in Mariborski škof, 3 proštje in neštevilna množica pobožnega in radovednega ljudstva. Črno mašo je pel vrhovni škof Goriški, govor pa je imel vladika dr. Stepišnek.

Zakaj da je moral biti govor nemški, menda Mariborski g. vladika sam prav ne vé. — Za Slovence je bila v nedeljo popoludne pri sv. Jakobu pridiga o neprecenljivih zaslugah pokojnega knezofka za vero in narod, čegar zvesti in darežljivi sin je vedno bil. Začetek njegovega vladanja pač ni bil z rožicami posut, ali vse je premagal. — Et super nivem dealabor«, je bila njegova zadnja beseda; no, kar je rekel s Psalmistom na smrtnej postelji, to se je dovršilo nad blagim, plemenitim pokojnikom uže davno pred, še v njegovem življenji. Večnaja mu pamjat!

*) Prosimo.

Ured.

Domače in razne vesti.

Čestitim 55. naročnikom
»Edinosti« naznanjamo, da se »sprevodništvo« našega časnika nahaja od 1. februarja počeni v novej tiskarni (Nuova Tipografia) »via Torrente«. Tja naj se pošiljajo odslej naročnina in naročbe naznanil.

Potrjen zakon. Cesar je potrdil tržaškega mestnega sveta sklep, po katerem se ima k hišnej najemnini pobirati 32% doklada.

† Josip Godina Verdeljski, c. k. finančni višji komisar v pokoju in znani slovenski rodoljub in pisatelj, umrl je na nagloma včeraj, 29. t. m. ob 9^h, uri zjutraj v 76. letu. — Ta žalostna vest nas je toliko bolj presunila, ker je rajnik še le v soboto bil v našem uredištvi in ker smo prav zdaj imeli drugo izdajo njegove zgodovine Trsta pod tiskom. Rajnik je pisal več zanimivih, manj ali več vrednih knjig; izdal je pred leti zgodovino Trsta in okolice, bil je sploh unet za napredek posebno tržaških okoličanov. Več o njem prinesemo prihodnjič. Naj še omenimo, da je zapustil 2400 gl. za ustanovo, iz katere bodo dobivale uboge vdove pri Sv. Ivanu letne podpore in eno tiskano knjigo oporoko. Pogreb bode v četrtek ob 11. uri zjutraj pri Sv. Ivanu.

Delalsko podporno društvo napravi v petek, dne 1. februarja, v gledišču »Fenice« veliki ples, kateri se začne točno ob pol desetih uri zvečer. — Denarnica bode odprta uže eno uro poprej. Vstopnina znaša 50 soldov za vsako osobo. — Udje, kateri sami ne pridejo po vstopnico, pošlje se jim ta po njihovem poverjeniku na dom. — Želeli je, da noben ud ne izostane, ker čisti dohodek veslice je namenjen pokojništvu založni društva. Kakor vemo iz gotovega vira, vdeleži se tega plesa tudi mnogo tržaške odlične gospode raznih narodnosti.

Pekovske pevsko društvo »Jadranska Zarja« bode imelo jutri ob 4. uri popoludne v prostorih »Monte Verde« svoj letni občni zbor.

Tržaškega »Sokola« veliki ples v soboto, 26. t. m., v salonu »Zelenega hriba« je bil znamenit in sijajen. Udeležilo se ga je okolo 400 oseb iz krogov slovenske inteligencije v Trstu. »Kolo« je plesalo 16 izbranih parov; moški v sokolske opravi, gospodičine v narodnih odelih, 4 Poljakinje, 4 Kosakinje, 4 okoličanke, 4 Črnogorke. Plesali so precizno, in ker je bilo občinstvo kar navdušeno zaradi lepote plesa, pleskalo je, dokler se ni ples ponovil. Veseli pari so se sukali do ranega dne in vrli odbor »Sokola« je zopet pokazal, da umeje svojo nalogo, kako namreč postopati, da to društvo v svoje naročje privabi mnogo mladeži v Trstu.

Maškerada ženskega oddelka delalskega podpornega društva v nedeljo, dne 27. t. m., v okrašenj dvorani »Zelenega hriba« je bila k ljubju slabemu vremenu (dežju) in pa »Sokolovemu« plesu, ki je bil dan poprej, močno obiskana; mnogo je bilo povabljenih; pri vsem tem pa se je prodalo do 340 vstopnic in utegne ženskemu oddelku ta veselica dati čistega dohodka 50 glb. — Mask je bilo do 50 (samih družabnic). Najlepše ste bili maski »rokoko« in pa »marketen terca«; ti dve ste bili o polnoči tudi obdarovani; prva je dobila srebrn brislet, druga pa zlate uhane. — Veselje je trajalo do 4. ure zjutraj. — To pot smo zapazili tudi mnogo krasno napravljenih okoličank.

Ples društva »Austria« dne 28. t. m. v redutnej dvorani »Politema Rossetti« bil je jako močno obiskan; nad 150 elegantnih parov je plesalo četvorko, trajal je ples do belega dne.

Tržaške novosti. Pasji davok. Magistrat naznanja, da posestniki, koji še niso plačali omenjenega davka, naj se požurijo, drugače se bode proti njim postopalo, kakor dotični zakon veleval.

Pregledovanje kočij in konj. V petek popoludne je policija pregledovala javne kočije in konje in našla pet kočijažev, ki so prestopili dotične naredbe.

Kdo pogreša ključev? V petek je nekdo zgubil šopek ključev; kdor jih pogreša, naj se prijavi pri uredništvu časnika »Adria«.

Tatvine in policijsko. — Straža je ustavila Jakopa K. iz Tržica zavoljo tatvine; Dominika M. iz Pordenona zavoljo sleparije, in težaka G. A. radi razsajanja.

Nož in pretep. Pek A. B. je bil v mežu ranjen v desno roko in vsled tega se zdaj nahaja v bolnišnici.

Brezoviška čitalnica bo imela dne 3. februarja občni zbor s tem le dnevnim redom: 1. Nagovor predsednikov, 2. poročilo tajnikovo in blagajnikovo, 3. vpisovanje novih udov, 4. Volitev novega predsedništva z odborom. Zborovanje se prične po blagoslovu; potem bo domača zabava v spomin prve obletnice, kar živi

mlado naše društvo. Vsi dosednji društveniki naj ostanejo čitalnici zvesti ter naj se potrudijo, da pridobijo *novih udov*, katere vse uljudno vabi k zborovanju.

Politično društvo »Edinost«.
Predsedništvo vabi vse oibornike, namestnike in poverjenike v sejo, katera bo v ponedeljek, 4. februarja t. l. v prostorih del. podp. društva, Corsia Stadion, št. 11. Dnevni red: Rasprava o društvenem organu, preiskava, ali in koliko je resnice na očitevanjih v listu »Slovenski Narod« in eventualni predlogi, kako ima društvo postopati. Ob enem vabi podpisano predsedništvo uredništvo »Slov. Naroda«, kakor tudi vsacega družega Slovenca ki more to dokazati, kar se godi v »Narodu« glede uredništva »Edinosti«, da odboru pismeno ali ustmeno predloži dotične dokaze. — Za predsedništvo: M. Mandić, podpredsednik, V. Dolenc, tajnik.

Trst, 29. januarja 1884.
Letno poročilo telovadnega društva »Sokol« v Ljubljani, za društveno dobo od 31. decembra 1882, do 31. decembra 1883. l. — V Ljubljani. Založilo društvo »Sokol«. — Natisnil R. Milic. 1884. 8° 16. — Iz te knjižice se vidi, da je imel ljubljanski »Sokol«, jedno najodličnejših slovenskih telovadnih društev, v minolem letu častnih udov 9 a podpor-nih 201. Dohodkov bilo je gl. 2223.02, sedanje premoženje pa znaša gl. 2005.44. Ljubljanski Sokol, ki pri vseh narodnih podjetjih osobito pa veselicah s priznanja vredno požitvalnostjo sodeluje, izvolil je v novi odbor za leto 1884 te le gos-pode: Ignacij Valentinčič, starosta; Srečko Noll, podstarosta; — Josip Geba, blagaj-nik; Makso Armič, tajnik; Josip Kuhar, Srečko Magolič, Josip Paternoster, Franjo Pečnik, Franjo Mulaček, odborniki. — Uči-telja telovadbe sta gg. Mulaček in Mago-tič. — Ti gospodje so nam porok, da bo društvo tako napredovalo, kakor je do zdaj. »Sokol« leti — visoko — krila nosi široko.

Nadaljevanje obrambe sledi iz važnih vzrokov še le v prib. številki.

Vabilo k veselici, katero pri-redi čitalnica v Sezani v spomin svoje desetletnice dne 2. februarja 1884 v prostorih viteza Scaramanga. Program: 1. Be-thoven, »Nočni mir« peva »kraški kvartet«, 2. Slavnostni govor, 3. A. Hajdrih: »V tih noči«, peva »kraški kvartet«, 4. »Dekla-macija«, 5. K. Mašek: »Lahko noč«, peva »kraški kvartet«, 6. »Gluh mora biti«, burka v jednem dejanju, 7. Ples. Pri plesu svira kvintet pod vodstvom gosp. Pe-nelta. — Začetek točno ob 7. uri zvečer. Vstopnina 60 kr. za osobo, za ude čital-nične pa 40 kr. K tej veselici uljudno vabi ODBOR.

Nov umor na Dunaji. Nek delalec je svojemu sinu vrat prerezal, in ko so ga vprašali, zakaj je to storil, odgovoril je: Zato da sem ga lakote otel.

Največja trta na svetu raste v državi Georgia v severnej Ameriki. Raste še le 18 let, pa meri uže po dolgoti četr-t angleške milje. Na leto natrgajo z nje pet vozov grozdja.

Nesreča. 25. t. m. ste v kanalu La Manche trčili jadrenici »City of Luknow« in »Simla«. Poslednja se je potopila in je okoli 30 ljudi utonilo.

Petarda v gledališču. V Kralje-vem v Valahiji je zadnje dni več-krat igrala v gledališču neka judovska družba in gledališče je bilo še precej polno, vendar se je pri poslednjih predstavah mej ploskanjem žulo tudi žvižganje. 21. t. m. pa je mej predstavo na galeriji po-čila petarda, ki je šest ali sedem osov ranila. Strah je bil nepopisljiv in le poli-ciji se je zahvaliti, da se ni pripetila večja nesreča.

Župan in občinski svetovalci iz zbor-nice vrženi. Kako zelo je ljudstvo na Ita-lijanskem izomikano, kaže ta le dogodek: Občinski svet mesta Mignano blizu Na-polja je zadnje dni sklenol nov občinski davek. Zarad tega je nastala velika neza-dovoljnost mej ljudstvom. Ko je imel zadnji četrtek občinski svet zopet sejo, prilomastilo je mnogo meščanov v zbornico ter zahtevalo, naj se mestni očetje precej raz-ido. A ko so se ti temu branili, zgrabili so prilomastniki najprej župana, potem pa svetovalce in vse iz zbornice pometali. Zunaj je čakala množica, krobotala se in žvižgala.

Zakaj so boljše od drugih sred-stev? To prašanje smo večkrat slišali, ko je prišel govor na tako imenovane lekar-ničarja R. Brandta švicarske kroglice. Le zato, ker ne delajo na naglama uriske, kakor soli, grenke vode, miksture in kro-glice, ne slabé čev in tako še bolj život zapirajo, ampak čev ne dražijo nad po-trebo, miške krepé in šečasoma rabo zdra-vil nepotrebno storé. Dobivajo se škatljica po 70 kr. v znanih lekarnicah. — Pri kupovanju naj se dobro na to gleda, da je na škatljici za etiketo bel križ v rude-čem polju in podpis Rich. Brandt.

Gospodarske in trgovinske stvari.

Poštno hranilnice.

Poštno-hranilnični urad na Dunaji, kateri — odkar je v Avstriji uredena poštno-hranilnična služba — uredbo te službe korak za korakom, vendar držé se gotovega smotra ali konca, neprestano dopolnjuje s tem, da tu svoje dozdanje ravnanje in rokovanje popravlja, tam kak nov postopek poprijemlje, ukrenil je zopet neko tehtovito naredbo, katera bo, vlo-žnikom zarad svoje posebne prilike kaj ustrežala.

Do zdaj namreč je bilo zapovedano, naj bi vsak vložnik enkrat na leto (in sicer v obletni dan svoje prve vložbe) po-slal poštno-hranilničnemu uradu na Du-naj svojo vložno knjižico za to, da se vanjo vpišejo obresti, kar se jih je do 31. dne decembra prejšnjega leta nateklo in počenši od tega dne glavni prístelo.

To je bilo zapovedano zarad tega, da bi se vpisovanje obresti v vložno knjižico porazdelilo kolikor je moči na vse leto in tako poštno-hranilnični urad ohranil kake preobložbe z delom prve dni po novem letu, ko ob završevanju poslov bivajo itak vse roke polne dela; ali omenjena zapoved je imela v sebi to nepriliko in težkočo, da bi vsled nje bilo vsakemu vložniku enkrat na leto po več ali manj časa ostajati brez svoje knjižice, kar bi mu torej branilo mej tem na-njo novcev vlagati ali nazaj prejemati; in ta čas utegne — če vzamemo kak bolj oddaljen kraj n. pr. v Dalmaciji, — iznašati vendar le po kakih 14 dni. Zeleč to ubraniti narejeno je zdaj, naj celo več treba ne bo vložne knji-žice e. kr. poštno-hranilničnemu uradu zarad vpisovanja obresti pošiljati. Namesto tega pošlje poštno-hranilnični urad vsakemu vložniku po tem — ko doteče leto, vendar najpозnejše dva meseca po obletnem dnevi njegove prve vložbe — »nakaznico« glede obresti, katera slove na njegovo obrestno imovino, kolikeršna se mu je natekla do 31. dne decembra me-seca prošlega leta, ter je veljavna na dva meseca.

Le-ta obrestna nakaznica odvzame se vložniku — dokler teče ta dvomesečni rok, — o priliki, ko kake novice vraga ali kako vračilo prejme, pri kateri koli bi-ralnici, ki mu nakazani iznos obresti kot obrestno imovino v vložno knjižico vpiše tako, da bo počenši od 1. dne janua-rja tistega leta obresti nosil. S to kaj praktično naredbo se doseže, da bodo vložniki svoje vložne knjižice neprenehoma pri roki imeli. — Samo te-daj ko bi kak vložnik po zamudi preje-te obrestne nakaznice v dveh mesecih, dok-ler ostane veljavna, ne prinesel k nobe-nej biralnici, ali pa, ako bi vložnik — ko mineta dva meseca (po obletnem dnevi njegove prve vložbe novcev) — ne dobil nikake obrestne nakaznice, — samo v teh dveh slučajih je treba, da vložnik knji-žico poštno-hranilničnemu uradu pod pri-poročilom pošlje, za kar pri vsakej biral-nici zastoj dobode primeren zavitek; poštno-hranilnični urad tedaj obrestno imovino v knjižico vpiše in potem knji-žico vložniku nazaj pošlje pod adreso, kakor jo je le-ta posebe povedal, ali ka-koršna se vidi iz knjižice same.

Razumeva se samo ob sebi, da vlož-nik nikdar ne izgubi svojih obresti, niti tedaj, ko bi knjižice poštno-hranilnič-nemu uradu celo ne poslal, ter ne dal si nikdar obresti vpisati va-njo; kajti poštno-hranilnični urad obrestni v vseh okolišnih na vložnikovem tekočem računu v imo-vini pripisuje in glavni prideva, ali ven-dar je vložniku samemu jako v prid, ter si mora želeti, da mu se obresti leto za letom v knjižico pripisujejo.

Železnica Hrpelje-Trst.

Gotovo je splošna radovednost, zve-deti kaj o napravi železne proge Trst-Hrpelje-Kozina. Le tej radovednosti ustreči, kolikor je sedaj mogoče, namen je tega dopisa.

Prav natančno mi ni mogoče še črte naznaniti, ker zemljemerji merijo na ši-roko, zato naj le glavno potezo naznanim. Od sv. Andreja (prostor, kder je bila razstava) bo izpeljana zgoraj arsenala pod cerkvijo sv. Jakopa po sv. Mariji Magdal. zgornjej in spodnej (pod Monte-bellom) pod Polveriero nad Ricmanjem in Borštom, po Botaških stenah memo Drage pod Nasircem v — Hrpelje-Kozino.

Pod cerkvijo sv. Jakopa, t. j., nižje dolj proti morji, bo nekako izpeljana tako, da pride v zgornjej sv. Mariji Magd. k pristavi barona Sartorija (Villa Caro-lina), katera je gotovo znana mnogim go-spodom čitateljem. Od početka je bilo na-menjeno, da bo progo izpeljana po sre-dini le-te prekrasne pristave in po iz-gledno obdelanem vinogradu vincarja strokovnjaka Collioud-a. Ali kako bi dovolil baron uničiti svoj prekrasni cvetličnik,

za katerega je tisoče potrosil, in s kako zalostjo bi gledal g. Collioud uničevati svoje mlade trtice, katere mu v kratkem času obilo refoška obečajo, s katerim bi meščane za obilo denarja oskrboval! Go-voré tedaj, da sta se omenjena gospoda obrnola do ministerstva s prošnjo, naj bi se proga ne napravila po njunem pose-stvu, ampak nižje dolj potisnola, ter sta baje ponudila veliko svoto za odškodnino. Govoré, da je bila nekoliko prošnja usli-šana. Posestvo prvega ne bo de takneno, ali drugemu vendar nekaj malega vzemó. V sv. Mariji Magd. spodnej črta preroga pristavo gosp. Zakrajška, kder nekaj lepih latnikov podró, in pa gosp. Mandelca, vendar pohištva niti prvega, niti drugega ne bodo rušili. Dalje pojde spodaj tikoma Pasjeka (konjedersko pokopališče — bolj prav: peč, ker sedaj mrhovino žgó, kar pa mnogo stane). Grič pod Polveriero (shramba vojnega strelnega praha) »Brda« proti Ricmanjem podró. Izpeljana bo de dalje nad vasjo Ricmanje in tako zgoraj Boršta, ter pride nad gradom »Fünfen-berg« v stene nad Botačem. Tu, dragi čitatelj, pa le postoj in premišluj, kako bo de po le-teh strašno romantičnih peč-nah hlapon drdal. Pa tehnika, ki se je s Predarliskim prodorom sijajno izkazala, bo de si tudi tu pomagati znala. Tu steno odvaliti — tam drugo z krepko škarpo nadomestiti — to imajo tehniki za ma-lenkosti. Bomo videli.

Vsekako bi našej radovednosti ustre-gel, kdor bi poročal daljno izpeljavo do Kozine.

Postaja, — postaja, kde bo? le to prašanje se večkrat ponavlja. Tudi v le-tej se nič stalnega ne zna, ampak le ugiblje se. Iстина je, da so Katinarci i bližnji sl. ministerstvo prošili, naj bi se kde v bližini napravila, ter je posestnik g. Franer ponudil brezplačno ves prostor, v katerem bo črta izpeljana (in to je ve-lika daljava), ako bi bila prošnja sprejeta. Govoré pa, da so enako prošnjo tudi Borštijani napravili. Kde bo tedaj postaja, to se ne ve še. Skoraj gotovo bo sredini mej Ključem in Borštom. Tudi prav. Prijatelji vsejedno ostanemo. Bomo imeli pa »vsak pol«, kakor nekde na Kranjskem.

Zemljemercev je baje mnogo. Soditi se more to potem, ker v Ricmanjih je vmeščen tak sé svojim osobjem »Abtheilung II.« (ne bom hudomušen radi šva-bskega napisa v slovenskih Ricmanjih). V Ricmanjih je tedaj št. II.; pred le-to mora biti gotovo št. I., in za št. II. mora biti št. III. in dalje; kde, ni mi znano.

Za sedaj naj bode s tem nekoliko vsaj radovednosti postreženo, ko pa opa-zim gotova dela, poročal bom o njih.

Zdaj le še toliko, da merijo, na vse pretvege merijo in v zemljo zabijajo kline, katerih bo k malu več, nego hrastičev. A. R.

Znižanje voznine za ljudi na južnej železnici. Kakor poroča »Freundenblatt«, namerjava južna železnica voznino za ljudi na vseh potezah od meseca maja t. l. po-čenši zelo znižati in sicer v vseh treh razredih in pri vseh voznjah; po novih tarifnih postavkih bi se iz Trsta na Du-naj platilo tretjino manj, nego se plačuje zdaj.

Trgovinska pogodba mej avstrijsko-ogersko državo in Italijo se prav zdaj obravnjuje in jako vspešno napreduje tako, da se je nadejati k malu nje sklepa in podpisa, ako kaj posebnega vmes ne pride. Predloži se potem državnemu zboru v obravnavo.

Železnične tarife. Ministerstvo trgo-vine je odgovorilo trgovskeje zbornici v Pragi glede znižanih tarif za prevoz sla-dkorja iz Češke in Moravske v Trst in prekomorske luke, da se uže dotična po-gajanja vrše in da se bodo v kratkem tarife določile.

Nova črta plovitve. Južna železnica se je nekda pogodila s parobrodniim društvo Ward & Holzappel iz New-Castle, katera je pred kratkem tukaj osnovala pod imenom: »internacionalna črta« novo parobrodno zvezo mej Trstom in Ame-riko, da bo de to društvo odslej v prvih desetih dneh vsacega meseca odpošiljalo od tukaj po en parobrod v Novi York in iz Novega Yorka pa v zadnjih 10 dneh vsa-cega mesega po en parobrod v Trst. Ako bi bilo več blaga za Ameriko, društvo od-pošlje vsak mesec od tukaj še drug parobrod v Novi York. Ob enem ho to društvo vzdrže-valo tudi redno parobrodsko vožnjo mej Tr-stom in London-New-Castle-om. Voznina za vse te črte po kopnem in po morju bo najnižja in so dotične tarife uže pri ministerstvu, da jih potrdi. — Ta nova naprava je velike vrednosti za Trst in za vso državo.

Petroljevo čistilnico na Reki so za-prili. Petrolje iz nje je bilo tako slabo očiš-čeno, da skoraj ni bilo za rabo in so bile vsled tega pritožbe splošne; poleg vsega tega pa tudi ni mogla s ceno tekrovati z drugod očiščenim petroljem; to je Re-ki na veliko škodo.

Rusko petrolje. V ponedeljek je prišla ladija Silfide z ruskim petroljem iz Ba-tuma v Trst. Na poti je še več ladij v Trst in druga pristanišča sredozemskega morja. Petrolje se je preiskalo in našlo, da je jako izvrstno. Ker je poleg svoje izvrstnosti tudi ceneje od amerikankega, prične se brez dvombe k malu jako živa trgovino z njim.

Poljedelsko društvo bo de imelo svoj letni občni zbor v nedelo 3. febru-varja ob 11. predpoldne v malej sobani borsnega poslopja.

Novi poštni urad se odpre 1. febru-varjem t. l. v Dolnji.

Prevrtanje gore Sv. Bernard. V Pa-rizu se je ustanovilo društvo, katerega namen je, da se prevrta velikanska gora sv. Bernarda in se tako Francoska, Švica in Italija zvežejo s železnico. 14. t. m. so napravili banket, katerega so se vde-ležili strokovnjaki in sklenoli, stopiti za izvršitev tega velikanskega dela v dogo-vor z francosko, italijansko in švicarsko vlado.

Tržne poročilo.

Kava — cene vedno više, vkljub ome-jenej kupčiji.
Sladkor — mlahova kupčija.
Sadje — brez spremembe.
Olje — prav tako.
Petrolje — cena jako trdna uže nad 13 gl.
Domači pridelki — zanemarjeni.
Seno — gl. 120 do gl. 160.

Borsno poročilo.

Borsa nekoliko manj živahna, kurzi so šli nekoliko nazaj zarad mnogih likvi-dacij, stanje pri vsem tem trdno in zdravo.

Dunajska borsa

dne 29. januarja.

Žnotni drž. dolg v bankovcih	79 gl. 90 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	80 » 40 »
Zlata renta	100 » 45 »
5% avst. renta	94 » 85 »
Delnice narodne banke	848 » — »
Kreditne delnice	307 » 50 »
London 10 lir sterlin	121 » 30 »
Napoleon	9 » 62 »
C. kr. cekini	5 » 71 »
100 državnih mark	59 » 40 »

Poslano

bivšemu brezoviškemu županu Jožefu Hotež-u.
Kar prašate v vašem »poslanem«, rad storim, da namreč potrdim, kakor vedno vse, kar pišem, tako tudi ono, kar sem o vas pi-sal. Mojega imena pa vam ne smem povedati tukaj, ampak kje drugej, — ako želite. Ako vam ni prav, pomagajte si dalje!

Pozor.

Podpisavi naznanja p. n. jobčinstvu, da bo de odprl v četerlek 31. t. m. krčmo v via del Toro, v prostorih prejšnje gos-tilne al »Isola vecchia« pod firmo: »An-demo de Franc«, poprej veselil Kranje. Imel bo de izvrstna isterska vina, černo in belo po najprimernejši ceni, zraven tega prav dobro kuhinjo in dobre kranjske klo-base. V to sverho priporoča se vsem svojim prijateljem in zrancem, da biga pogostomo obiskali. Ob enem naznanjam, da me bodo 2. februarja počastili naši izvrstni slo-venski pevci.

Z spostovanjem

Franjo Bulc,
»k veselemu Kranjcu«.

Nova tiskarna

Via Torrontejšt. 2. v Trstu.

100 vizitnic od 60 do 80 sold.
100 kuvertov z firmo f. 270
Izvršuje vsakovrstna tiskarska dela po najnižej ceni.

Najdeno!!!

Po neutrudljivih študijah se je ko-nečno dr. pl. Benden posrečilo, na-praviti

Mazilo za lase,

od katerega se more reči po vsej pravici, da odgovarja svojemu namenu. V prav kratkém času pomnoži in okrepeča to mazilo lase in brado in brani izpadanje las. Iznajdnik jamči za gotovi uspeh.

Cena za lonček mazila 2 gl.

Dobiva se pravo proti predpošiljlatvi zneska edino pri iznajdniku Dr. pl. Benden, v Pragi, Salmovi ulici 7.

Brez te varstvene znamke, postavno zavarovane, ima se to zdravilo smatrati kot ponarejeno.

Cvet zoper trganje

po dr. Maliču,

je odlično najboljšo zdravilo zoper protin ter reumatizem, trganje po udih, bolečine v križi ter žilnic, oteklino, otrpnele ude in kite itd., malo časa če se rabi, pa mine popolnoma trganje, kar dokazuje obilno zahvala. Zahteva naj se samo svež cvet zoper (Varstv. znamka.) trganje po dr. Maliču s zraven stojiščim znamenjenem; 1 steklenica 50 kr.

Planinski želiščni sirop kranjski,

izboran zoper kašelj, hripavost vratobol, prane in pljučne bolečine; 1 stekl. 56 kr. Koristnejši, nego vsi v trgovini se nahajajoči sokli in siropi. 20-17

Pomuhljevo (Dorsch) jetrno olje,

najboljše vrste, izbrano zoper bramora, pljučnico, kožne izpuške in bezgavne oteklino 1 stekl. 60 kr.

Anaterinska ustna voda,

najboljše za ohranjanje zob ter zobnega mesa in takoj odpravi smrdljivo sapo iz ust. 1 steklenica 40 kr.

Kričistične Kroglice, c. kr. priv.,

ne smeje bi se v nijednem gospodinjstvu pogrešati in so se uže tisočkrat sijajno osvedočile pri zabasanih človeških telesa, glavobolu, otrpnenih udih, skaznem žolodcu, jetrnih in obistnih boleznih, v škatljah 4 21 kr; jeden zavoj s 6 škatljami 1 glid. 5 kr. Razošli java se le jeden zavoj.

Naročila iz dežele izvrše se tako v lekarni pri „samorogu“

Jul. pl. Trnkóczy-ja

na mestnem trgu v Ljubljani.

Praktikanta

iz dobre hiše, kateri je dovršil spodnje srednje šole ter je zmožen slovenskega in nemškega jezika, sprejela bi slovenska tverka v Trstu.

Ponudbe naj se pošiljajo pod naslovom: P. S. poste restante v Trstu.

3-2

Kedor išče pomoči, dobi jo!

Kder ni nič več pomagalo, pomagali so prvi in edino pravi, 59 krat odlikovani IVAN HOFF-ovi izdelki za hrano in zdravilo iz slada, kateri so ozdravili na stotisoč ljudi po zdravnikih uže popolnoma zapuščenih ter so jim dali življenja in zdravje.

(Lastna besede ozdravljenih.)

Ivan Hoff-ova sokolada iz slada.

Jako radivna in krepilna za vse slabotne in na živih bolehnih ljudi. — Jako okusna in priporočljiva, kder je uživanje kave prepovedano. 1/2 kilogr. paket glid. 2.40, glid. 1.60, in 1 glid. — Pri močnejši naročbi rabat.

Nespravna kri, hemoroide, onemoglost, slab žolodcu, vse te bolezni zdravi Ivan Hoff-ova piva iz sladovega izlečka. Za celo v slučaju, k bi bil dočeti zgnoli vsako veselje do jedne. A pomoč je treba ozbiljno rabiti. Zdravniki so priložili Ivan Hoff-ovo pivo iz sladovega izlečka in njegovo sokolado iz slada, kakor najboljšo sredstvo in zdravilo srešljivo: Za pljučne bolezni koncentrirani izleček iz slada, za pomankanje krvi sokolada iz slada, za lažjo prane boleznih bombone iz slada itd. Dokazi za vse to so mnogi dvojni diplomi, kotljane, priznanja zdravnikov in zahvale ozdravljenih bolnikov.

Edinomu iznajdniku in izdelovalju pristnih preparatov iz sladnega izlečka, c. k. dvorcemu založniku skoro vseh evropskih vladarjev, gospodu

IVAN-u HOFF-u,

c. k. svetovalcu, lastniku zlatega križca za zasluge s krono, vitezu visokih pruskih in nemških redov, Dunaj, tovarna I., Grabenhof, Bräunerstrasse 2, Zaloga tovarne in pisarna: Graben, Bräunerstrasse 8.

Volecenjeni gospod!

Antwerpen 12. septembra 1883. V prilogo dobite deset frankov, in Vas prosim, da mi pošljete za to svoto sladovega koncentriranega izlečka. Ivan Hoff-ovo zdravilno pivo pijem uže 6 let. Jaz ga dobivam radno iz Amsterdamu. Jaz vam ne morem z besedami izreči, kak uspeh ja napravil to pivo v moji družini. Jaz in moj sin niva več mogla tečno jesti, ne spati. Mija hči je bila nrvozna in blididna; Vas živenski in zdravilni balzam — tako imenijemo Vas izleček iz slada — nas ja zopet popolnoma ozdravil. Kako dobro je visokocenjeni knez Anton Hohenzollernski, kraljeva visokost, ki vam je dal zlato svetiljo za zasluge opazil: Nobenemu se ne pristva tako dobro napis svetilnje rbone morentie, nego vam. Kralj Danaki je tudi rekel, da je sava poskušal zdravilno moč Ivan Hoffovega izlečka iz slada pri sebi in svoji družini. — Jaz in moja družina smo čitali vas Vaše naznaniti in Vaša voščeno dolgo življenje v korist človeštva. Imam čast pripraviti se vam s posebnim spoštovanjem Vas hvalečni pl. Westphal, major r. s. zdaj tukaj, Hotel Wien.

Kakor postaransko naj vam služi to le: Dve leti sem trpel za bronhitali katar in sušico v goltanu, tako, da nisem mogel več glasno govoriti. Prvi dunajski profesorji so me poslali v Gleichenberg in v Nizzo, iz Nizzo prišelci začel sem rabiti Vašo izvršno zdravilno pivo in javiti moram vam na čast, da sem po Ivan Hoffoveu zdravilnem pivu popolnoma ozdravel, da mi jed tekna in da se dobro počutim. Prosim Vas torej, da mi pošljete 28 steklenice zdravilno pivo, 2 kilogr. sokolade iz slada in 2 močnejši bombonov iz sladnega izlečka in znanjem s posebnim spoštovanjem: Franc Maly, tovarna za moške obleke in trgovina se suknoh Marihilferstrasse Nr. 69.

Uradno zdravilno poročilo.

C. k. centralni odbor itd. v Flensberg-u. — Ivan Hoffovo zdravilno pivo iz sladovega izlečka pokazalo se je kot izvršno krepčalo sredstvo. Major Wittge, poslanec kralj. pruskih lazaretov.

Cene pravega Ivan Hoffovega zdravilnega piva iz sladovega izlečka: 13 steklenic glid. 6.08, 28 steklenic glid. 12.68, 53 steklenic glid. 25.48. — Od 13 steklenic na zgoraj so pivo pošlje franco v hišo. Za pošiljavo iz Dunaja: 13 steklenic glid. 7.28, 28 steklenic glid. 14.60, 53 steklenic glid. 29.10, 12 kilograma sokolade iz slada I. glid. 2.40, II. glid. 1.60, III. I. (Pri močnejših naročbah dovoli se rabat.) Koncentrirani sladovni izleček I. steklenica glid. 1.12, 1/2 steklenice 70 soldov. Bomboni iz slada: I. močnjica 60 soldov (tudi 1/2 ali 1/4 močnjice.) Naročbe pod 3 glid. vrednosti se ne izvršujejo. Prvi pravi, sluz razstapljalci Ivan Hoffovi prani bomboni iz slada so v modrem papirju. Pri kupanju naj se odločno terja tako.

OPOMIN.

Naj se tirja le prave Ivan Hoff-ove izdelke iz slada z varovalno marko pri c. k. trgovski sodniji avstrijske in ogrske zabljudeno (slika iznajdnika). Ponarejenim izdelkom drugih manjško zdravnika sejišča in pa niso prav napravljene, kakor Ivan Hoff-ovi izdelki iz slada in vstopajo torej, po izravno zdravnikov, celo škodovati. 12-13

Glavno zalogo v Trstu ima: Franc Ks. Princ trgovec na Akvedutu. V Ljubljani: Peter Lassaig, v Gorici: G. Cristofolotti, v Mariboru: F. P. Holasek, na glavnem trgu, v Ptuj: J. Kasimir, lekarnar, v Celji: J. Kupferschmidt, lekarnar.

Neprevarljivo!

Uspeh garantiran! Znesek dobi vsak precej nazaj, pri katerem nema uspeha moj sigurno delajoč

Roborantium (sredstvo za rast brade). Prav tako sigurno dela proti pleševosti in izpadanju las. Uspeh garantiran, ako se večkrat rabi. Odposilja se v originalnih steklenicah po glid. 1.50 in steklenicah za poskušnjo po glid. 1.

Dobiva se: J. Grolich v Brnu (Brünn). — V Trstu pri Pavlu Rocca. — V Gorici pri G. Cristofolotti. V Zadru pri K. Androvich. C. Silhavy. Flume.

Nobena prevara! 10-9 Tam se tudi dobiva pristna Grolloheva karpatska ustna voda, zanesljivo sredstvo za ohranjanje zobov, zobnega mesa in ust. narejena iz zdravilnih korenin in rastlin moravskih Karpatov, steklenica po 60 kr.

VSACEJ DAMI,

katera hoče imeti dobro se podajajo životnik (moder) iz prave, dobre ribje kosti (pušana) priporočam, da si ga noroči pri meni in da pošlje mero.

Mma. M. Mülger na Dunaji

I. Stadt, Operngasse 12 (vis-a-vis Heinrichshof).

ZIVOTNIKE

lastni izdelek po najnovejšem in najboljšem dunajskem in pariškem krovu, garantirane iz prave ribje kosti napravljene, bele ali rujave po f. 5, barvane od f. 7 naprej. Pariški životniki s trakovi za stiskanje beli ali rujavi od f. 8, barvani od f. 10 naprej, francoski životniki s priponkami od f. 10, barvani od f. 12 naprej.

Novost! Stefanije životniki brez planšetov, vsled spričeval zdravnikov, priporočljivi vsakej dami, posebno pa takim, ki trpe na srčnik, jetrnih in žolodčnih boleznih, trajljivi, držeči formo, brez da bi žolodcu najmanj škodovali, elegantno napravljene od f. 8 naprej. Životniki za dame v vseh barvah, formah, v vsakej velikosti in po vsakej ceni. — Naročbe iz dežele, spošiljatvo ogleda ali mere in naznanjenjem cene po poštnem povzetju. Kar se ne dopade, ali prileže, se zamenja za drugo.

The Singer Manufacturing & C.

New-York.

Ako se plati vsak teden samo

eden goldinar

dobi se

Originalni

Singer-jev šivalni stroj,

in to brez povišanja cene.

Poroštvo se daje za pet let, poduk na domu brezplačno

G. NEIDLINGER,

generalni agent 13-13

V Trstu, Corso, palača Modello

Šivanke za Singerjeve šivalne

stroje komad 3 kr. in tucat 30 kr.

Cudovite kapljice Sv. Antona Padovanskega.

To priprosto in naravno zdravilo je prava dobrodejna pomoč in ni treba mnogih besedi, da se dokaže njihova čudovita moč. Če se le rabijo nekoliko dni, olajšajo in preženejo prav kmalu najtrdovratnije žolodčne bolezni. Prav izvršno vstrežajo zoper hemoroide, proti boleznim na jetrih in na eranic, proti črevesnim boleznim in proti glistam, pri ženskih mlečnih nadležnostih, zoper beli tok, božjast, zoper scropok ter čisti pokvarjeno kri. One ne preganjajo samo omenjenih bolezni, ampak nas obvarujejo tudi pred vsako boleznijo. 10-10

Prodajajo se v vseh glavnih lekarnicah na svetu; za naročbo in pošiljatve pa edino v lekarni Cristofolotti v Gorici, v Trstu v lekarni E. Zanetti in G. B. Rovis in G. B. Faraboschi. ena steklenica stane 30 novcev.

Varovati se je pokvarjenih posnetkov, s katerimi se zavolj želje po dobičku tu pa tam ljudstvo goljufa, dasi nimajo nobene moči in vrednosti.

DUNAJ, Stadt, Singer-strasse 15.

J. PSERHOFER-jeva

Lekarna zum goldenen Reichsapfel.

Kroglice za čiščenje krvi,

poprej imenovane univerzalne kroglice, služijo to ime po vsej pravici, ker v resnici jo skoro ni bolezni, v kateri ne bi bile te kroglice skazale svojo čudovito zdravilno moč. V najnevarnejših slučajih, v katerih ni pomagal uže noben lek več, pomagale so jako naglo te kroglice. 1 škatlja s 15 kroglicami 21 kr., 1 zavoj s 6 škatljami glid. 1.5, pri nefrankovani pošiljati s pošto glid. 1.10. (Manj nego 1 zavoj se ne razpošilja. Veliko številno pismo je došlo, v katerih se vpotrebjevalci kroglice toplo zahvaljuje zaradi ozdravljenja po raznih težkih boleznih. Vsak, kedor je le poskušal enkrat ta lek priporoča ga dalje. Mi podajamo tukaj nekatere od mnogih zahvalnih pism: Waidhofen n. Ybbs, 24. novembra 1880.

Javna zahvala.

Vaša blagorodje! Od leta 1862 trpel sem na hemeroidah in zadrževanju vode; jaz sem rabil tudi zdravilne, a brezuspešno, bolezni je postajala čedalje huja, tako, da sem po nekoliko časa močno trpel na trehubobolu (vsled stiskanja črevesja) nisem imel več teka in kakor hitro sem vzel kaj hrane k sebi, nisem mogel več obstati, vsled napenjanja, teškemu sopenju, kašljanju, dokler nisem napolst začel rabiti Vaše čudodelne kroglice za čiščenje krvi, katere so me popolnoma rešile skoro neozdravljive bolezni. Zasad tega nimam besed, s katerimi bi se mogel zadosti goriko zahvaliti vam in izreči vam moje priznanje. S posebnim štovanjem Johan Oellinger.

Vaše blagorodje! Ker sem bil gotov, da so vsa Vaša zdravila tako uspešna, kakor Vaš imenitni balzam proti smrčljivanju, kateri je v moji družini odstranil marsikatero ozebko, odločil sem se, vkljub mojemu nezaupanju proti univerzalnim lekem, da se poprimem vaših kroglic za čiščenje krvi, da s temi malimi kroglicami bombardiram moje uže zastarele hemoroide. Jaz prav rad priznavam, da sem po 4 tedenskej rabi vaših kroglic popolnoma rešil uže zastarele bolezni in da jaz zdaj Vaše kroglice svojim znancem najtoplejšje priporočam. Jaz tudi nemam nič proti temu, da javite te vrste, a brez mojega polnega podpisa. Dunaj, 20. februarja 1881. Spoštovanjem C. v. T.

Vaše blagorodje! Ker sem bil gotov, da so vsa Vaša zdravila tako uspešna, kakor Vaš imenitni balzam proti smrčljivanju, kateri je v moji družini odstranil marsikatero ozebko, odločil sem se, vkljub mojemu nezaupanju proti univerzalnim lekem, da se poprimem vaših kroglic za čiščenje krvi, da s temi malimi kroglicami bombardiram moje uže zastarele hemoroide. Jaz prav rad priznavam, da sem po 4 tedenskej rabi vaših kroglic popolnoma rešil uže zastarele bolezni in da jaz zdaj Vaše kroglice svojim znancem najtoplejšje priporočam. Jaz tudi nemam nič proti temu, da javite te vrste, a brez mojega polnega podpisa. Dunaj, 20. februarja 1881. Spoštovanjem C. v. T.

Vaše blagorodje! Ker sem bil gotov, da so vsa Vaša zdravila tako uspešna, kakor Vaš imenitni balzam proti smrčljivanju, kateri je v moji družini odstranil marsikatero ozebko, odločil sem se, vkljub mojemu nezaupanju proti univerzalnim lekem, da se poprimem vaših kroglic za čiščenje krvi, da s temi malimi kroglicami bombardiram moje uže zastarele hemoroide. Jaz prav rad priznavam, da sem po 4 tedenskej rabi vaših kroglic popolnoma rešil uže zastarele bolezni in da jaz zdaj Vaše kroglice svojim znancem najtoplejšje priporočam. Jaz tudi nemam nič proti temu, da javite te vrste, a brez mojega polnega podpisa. Dunaj, 20. februarja 1881. Spoštovanjem C. v. T.

Vaše blagorodje! Ker sem bil gotov, da so vsa Vaša zdravila tako uspešna, kakor Vaš imenitni balzam proti smrčljivanju, kateri je v moji družini odstranil marsikatero ozebko, odločil sem se, vkljub mojemu nezaupanju proti univerzalnim lekem, da se poprimem vaših kroglic za čiščenje krvi, da s temi malimi kroglicami bombardiram moje uže zastarele hemoroide. Jaz prav rad priznavam, da sem po 4 tedenskej rabi vaših kroglic popolnoma rešil uže zastarele bolezni in da jaz zdaj Vaše kroglice svojim znancem najtoplejšje priporočam. Jaz tudi nemam nič proti temu, da javite te vrste, a brez mojega polnega podpisa. Dunaj, 20. februarja 1881. Spoštovanjem C. v. T.

Vaše blagorodje! Ker sem bil gotov, da so vsa Vaša zdravila tako uspešna, kakor Vaš imenitni balzam proti smrčljivanju, kateri je v moji družini odstranil marsikatero ozebko, odločil sem se, vkljub mojemu nezaupanju proti univerzalnim lekem, da se poprimem vaših kroglic za čiščenje krvi, da s temi malimi kroglicami bombardiram moje uže zastarele hemoroide. Jaz prav rad priznavam, da sem po 4 tedenskej rabi vaših kroglic popolnoma rešil uže zastarele bolezni in da jaz zdaj Vaše kroglice svojim znancem najtoplejšje priporočam. Jaz tudi nemam nič proti temu, da javite te vrste, a brez mojega polnega podpisa. Dunaj, 20. februarja 1881. Spoštovanjem C. v. T.

Vaše blagorodje! Ker sem bil gotov, da so vsa Vaša zdravila tako uspešna, kakor Vaš imenitni balzam proti smrčljivanju, kateri je v moji družini odstranil marsikatero ozebko, odločil sem se, vkljub mojemu nezaupanju proti univerzalnim lekem, da se poprimem vaših kroglic za čiščenje krvi, da s temi malimi kroglicami bombardiram moje uže zastarele hemoroide. Jaz prav rad priznavam, da sem po 4 tedenskej rabi vaših kroglic popolnoma rešil uže zastarele bolezni in da jaz zdaj Vaše kroglice svojim znancem najtoplejšje priporočam. Jaz tudi nemam nič proti temu, da javite te vrste, a brez mojega polnega podpisa. Dunaj, 20. februarja 1881. Spoštovanjem C. v. T.

Vaše blagorodje! Ker sem bil gotov, da so vsa Vaša zdravila tako uspešna, kakor Vaš imenitni balzam proti smrčljivanju, kateri je v moji družini odstranil marsikatero ozebko, odločil sem se, vkljub mojemu nezaupanju proti univerzalnim lekem, da se poprimem vaših kroglic za čiščenje krvi, da s temi malimi kroglicami bombardiram moje uže zastarele hemoroide. Jaz prav rad priznavam, da sem po 4 tedenskej rabi vaših kroglic popolnoma rešil uže zastarele bolezni in da jaz zdaj Vaše kroglice svojim znancem najtoplejšje priporočam. Jaz tudi nemam nič proti temu, da javite te vrste, a brez mojega polnega podpisa. Dunaj, 20. februarja 1881. Spoštovanjem C. v. T.

Vaše blagorodje! Ker sem bil gotov, da so vsa Vaša zdravila tako uspešna, kakor Vaš imenitni balzam proti smrčljivanju, kateri je v moji družini odstranil marsikatero ozebko, odločil sem se, vkljub mojemu nezaupanju proti univerzalnim lekem, da se poprimem vaših kroglic za čiščenje krvi, da s temi malimi kroglicami bombardiram moje uže zastarele hemoroide. Jaz prav rad priznavam, da sem po 4 tedenskej rabi vaših kroglic popolnoma rešil uže zastarele bolezni in da jaz zdaj Vaše kroglice svojim znancem najtoplejšje priporočam. Jaz tudi nemam nič proti temu, da javite te vrste, a brez mojega polnega podpisa. Dunaj, 20. februarja 1881. Spoštovanjem C. v. T.

Vaše blagorodje! Ker sem bil gotov, da so vsa Vaša zdravila tako uspešna, kakor Vaš imenitni balzam proti smrčljivanju, kateri je v moji družini odstranil marsikatero ozebko, odločil sem se, vkljub mojemu nezaupanju proti univerzalnim lekem, da se poprimem vaših kroglic za čiščenje krvi, da s temi malimi kroglicami bombardiram moje uže zastarele hemoroide. Jaz prav rad priznavam, da sem po 4 tedenskej rabi vaših kroglic popolnoma rešil uže zastarele bolezni in da jaz zdaj Vaše kroglice svojim znancem najtoplejšje priporočam. Jaz tudi nemam nič proti temu, da javite te vrste, a brez mojega polnega podpisa. Dunaj, 20. februarja 1881. Spoštovanjem C. v. T.

Vaše blagorodje! Ker sem bil gotov, da so vsa Vaša zdravila tako uspešna, kakor Vaš imenitni balzam proti smrčljivanju, kateri je v moji družini odstranil marsikatero ozebko, odločil sem se, vkljub mojemu nezaupanju proti univerzalnim lekem, da se poprimem vaših kroglic za čiščenje krvi, da s temi malimi kroglicami bombardiram moje uže zastarele hemoroide. Jaz prav rad priznavam, da sem po 4 tedenskej rabi vaših kroglic popolnoma rešil uže zastarele bolezni in da jaz zdaj Vaše kroglice svojim znancem najtoplejšje priporočam. Jaz tudi nemam nič proti temu, da javite te vrste, a brez mojega polnega podpisa. Dunaj, 20. februarja 1881. Spoštovanjem C. v. T.

Vaše blagorodje! Ker sem bil gotov, da so vsa Vaša zdravila tako uspešna, kakor Vaš imenitni balzam proti smrčljivanju, kateri je v moji družini odstranil marsikatero ozebko, odločil sem se, vkljub mojemu nezaupanju proti univerzalnim lekem, da se poprimem vaših kroglic za čiščenje krvi, da s temi malimi kroglicami bombardiram moje uže zastarele hemoroide. Jaz prav rad priznavam, da sem po 4 tedenskej rabi vaših kroglic popolnoma rešil uže zastarele bolezni in da jaz zdaj Vaše kroglice svojim znancem najtoplejšje priporočam. Jaz tudi nemam nič proti temu, da javite te vrste, a brez mojega polnega podpisa. Dunaj, 20. februarja 1881. Spoštovanjem C. v. T.

Vaše blagorodje! Ker sem bil gotov, da so vsa Vaša zdravila tako uspešna, kakor Vaš imenitni balzam proti smrčljivanju, kateri je v moji družini odstranil marsikatero ozebko, odločil sem se, vkljub mojemu nezaupanju proti univerzalnim lekem, da se poprimem vaših kroglic za čiščenje krvi, da s temi malimi kroglicami bombardiram moje uže zastarele hemoroide. Jaz prav rad priznavam, da sem po 4 tedenskej rabi vaših kroglic popolnoma rešil uže zastarele bolezni in da jaz zdaj Vaše kroglice svojim znancem najtoplejšje priporočam. Jaz tudi nemam nič proti temu, da javite te vrste, a brez mojega polnega podpisa. Dunaj, 20. februarja 1881. Spoštovanjem C. v. T.

Vaše blagorodje! Ker sem bil gotov, da so vsa Vaša zdravila tako uspešna, kakor Vaš imenitni balzam proti smrčljivanju, kateri je v moji družini odstranil marsikatero ozebko, odločil sem se, vkljub mojemu nezaupanju proti univerzalnim lekem, da se poprimem vaših kroglic za čiščenje krvi, da s temi malimi kroglicami bombardiram moje uže zastarele hemoroide. Jaz prav rad priznavam, da sem po 4 tedenskej rabi vaših kroglic popolnoma rešil uže zastarele bolezni in da jaz zdaj Vaše kroglice svojim znancem najtoplejšje priporočam. Jaz tudi nemam nič proti temu, da javite te vrste, a brez mojega polnega podpisa. Dunaj, 20. februarja 1881. Spoštovanjem C. v. T.

Vaše blagorodje! Ker sem bil gotov, da so vsa Vaša zdravila tako uspešna, kakor Vaš imenitni balzam proti smrčljivanju, kateri je v moji družini odstranil marsikatero ozebko, odločil sem se, vkljub mojemu nezaupanju proti univerzalnim lekem, da se poprimem vaših kroglic za čiščenje krvi, da s temi malimi kroglicami bombardiram moje uže zastarele hemoroide. Jaz prav rad priznavam, da sem po 4 tedenskej rabi vaših kroglic popolnoma rešil uže zastarele bolezni in da jaz zdaj Vaše kroglice svojim znancem najtoplejšje priporočam. Jaz tudi nemam nič proti temu, da javite te vrste, a brez mojega polnega podpisa. Dunaj, 20. februarja 1881. Spoštovanjem C. v. T.

Vaše blagorodje! Ker sem bil gotov, da so vsa Vaša zdravila tako uspešna, kakor Vaš imenitni balzam proti smrčljivanju, kateri je v moji družini odstranil marsikatero ozebko, odločil sem se, vkljub mojemu nezaupanju proti univerzalnim lekem, da se poprimem vaših kroglic za čiščenje krvi, da s temi malimi kroglicami bombardiram moje uže zastarele hemoroide. Jaz prav rad priznavam, da sem po 4 tedenskej rabi vaših kroglic popolnoma rešil uže zastarele bolezni in da jaz zdaj Vaše kroglice svojim znancem najtoplejšje priporočam. Jaz tudi nemam nič proti temu, da javite te vrste, a brez mojega polnega podpisa. Dunaj, 20. februarja 1881. Spoštovanjem C. v. T.

Vaše blagorodje! Ker sem bil gotov, da so vsa Vaša zdravila tako uspešna, kakor Vaš imenitni balzam proti smrčljivanju, kateri je v moji družini odstranil marsikatero ozebko, odločil sem se, vkljub mojemu nezaupanju proti univerzalnim lekem, da se poprimem vaših kroglic za čiščenje krvi, da s temi malimi kroglicami bombardiram moje uže zastarele hemoroide. Jaz prav rad priznavam, da sem po 4 tedenskej rabi vaših kroglic popolnoma rešil uže zastarele bolezni in da jaz zdaj Vaše kroglice svojim znancem najtoplejšje priporočam. Jaz tudi nemam nič proti temu, da javite te vrste, a brez mojega polnega podpisa. Dunaj, 20. februarja 1881. Spoštovanjem C. v. T.

Vaše blagorodje! Ker sem bil gotov, da so vsa Vaša zdravila tako uspešna, kakor Vaš imenitni balzam proti smrčljivanju, kateri je v moji družini odstranil marsikatero ozebko, odločil sem se, vkljub mojemu nezaupanju proti univerzalnim lekem, da se poprimem vaših kroglic za čiščenje krvi, da s temi malimi kroglicami bombardiram moje uže zastarele hemoroide. Jaz prav rad priznavam, da sem po 4 tedenskej rabi vaših kroglic popolnoma rešil uže zastarele bolezni in da jaz zdaj Vaše kroglice svojim znancem najtoplejšje priporočam. Jaz tudi nemam nič proti temu, da javite te vrste, a brez mojega polnega podpisa. Dunaj, 20. februarja 1881. Spoštovanjem C. v. T.

Vaše blagorodje! Ker sem bil gotov, da so vsa Vaša zdravila tako uspešna, kakor Vaš imenitni balzam proti smrčljivanju, kateri je v moji družini odstranil marsikatero ozebko, odločil sem se, vkljub mojemu nezaupanju proti univerzalnim lekem, da se poprimem vaših kroglic za čiščenje krvi, da s temi malimi kroglicami bombardiram moje uže zastarele hemoroide. Jaz prav rad priznavam, da sem po 4 tedenskej rabi vaših kroglic popolnoma rešil uže zastarele bolezni in da jaz zdaj Vaše kroglice svojim znancem najtoplejšje priporočam. Jaz tudi nemam nič proti temu, da javite te vrste, a brez mojega polnega podpisa. Dunaj, 20. februarja 1881. Spoštovanjem C. v. T.

Vaše blagorodje! Ker sem bil gotov, da so vsa Vaša zdravila tako uspešna, kakor Vaš imenitni balzam proti smrčljivanju, kateri je v moji družini odstranil marsikatero ozebko, odločil sem se, vkljub mojemu nezaupanju proti univerzalnim lekem, da se poprimem vaših kroglic za čiščenje krvi, da s temi malimi kroglicami bombardiram moje uže zastarele hemoroide. Jaz prav rad priznavam, da sem po 4 tedenskej rabi vaših kroglic popolnoma rešil uže zastarele bolezni in da jaz zdaj Vaše kroglice svojim znancem najtoplejšje priporočam. Jaz tudi nemam nič proti temu, da javite te vrste, a brez mojega polnega podpisa. Dunaj, 20. februarja 1881. Spoštovanjem C. v. T.

Vaše blagorodje! Ker sem bil gotov, da so vsa Vaša zdravila tako uspešna, kakor Vaš imenitni balzam proti smrčljivanju, kateri je v moji družini odstranil marsikatero ozebko, odločil sem se, vkljub mojemu nezaupanju proti univerzalnim lekem, da se poprimem vaših kroglic za čiščenje krvi, da s temi malimi kroglicami bombardiram moje uže zastarele hemoroide. Jaz prav rad priznavam, da sem po 4 tedenskej rabi vaših kroglic popolnoma rešil uže zastarele bolezni in da jaz zdaj Vaše kroglice svojim znancem najtoplejšje priporočam. Jaz tudi nemam nič proti temu, da javite te vrste, a brez mojega polnega podpisa. Dunaj, 20. februarja 1881. Spoštovanjem C. v. T.

Vaše blagorodje! Ker sem bil gotov, da so vsa Vaša zdravila tako uspešna, kakor Vaš imenitni balzam proti smrčljivanju, kateri je v moji družini odstranil marsikatero ozebko, odločil sem se, vkljub mojemu nezaupanju proti univerzalnim lekem, da se poprimem vaših kroglic za čiščenje krvi, da s temi malimi kroglicami bombardiram moje uže zastarele hemoroide. Jaz prav rad priznavam, da sem po 4 tedenskej rabi vaših kroglic popolnoma rešil uže zastarele bolezni in da jaz zdaj Vaše kroglice svojim znancem najtoplejšje priporočam. Jaz tudi nemam nič proti temu, da javite te vrste, a brez mojega polnega podpisa. Dunaj, 20. februarja 1881. Spoštovanjem C. v. T.

Vaše blagorodje! Ker sem bil gotov, da so vsa Vaša zdravila tako uspešna, kakor Vaš imenitni balzam proti smrčljivanju, kateri je v moji družini odstranil marsikatero ozebko, odločil sem se, vkljub mojemu nezaupanju proti univerzalnim lekem, da se poprimem vaših kroglic za čiščenje krvi, da s temi malimi kroglicami bombardiram moje uže zastarele hemoroide. Jaz prav rad priznavam, da sem po 4 tedenskej rabi vaših kroglic popolnoma rešil uže zastarele bolezni in da jaz zdaj Vaše kroglice svojim znancem najtoplejšje priporočam. Jaz tudi nemam nič proti temu, da javite te vrste, a brez mojega polnega podpisa